

această lume foarte clar conturată, o singură dimensiune, aceea a absurdului pe care o potențează și o transformă în osatura spectacolului. În piesele lui Mazilu, absurdul se insinuează însă doar la nivel de sintaxă, ca reflex al inadecvării între regula firească și cea recent canonizată. Aici, însă regizorul folosește elementele absurdului ca structuri morfologice ale discursului său scenic. El construiește o lume alienată, în care personajele se decupează distinct. Relațiile dintre ele, care au o coerență clară, impusă de structura realistă a piesei, sunt astfel dirijate încât se anulează. Iar una dintre fațetele teatrului absurd, lipsa de comunicare, devine cheia transpunerii lui Ștefan Iordănescu. Se pierde astfel, savoarea pe care lumea maziliană o are și care se naște din comicul dialogului și al situației concrete. Iar la nivel imagistic se tinde spre acea zonă a teatrului vizual care uzează de efecte adjuvante: fum, jocuri de alb și negru al imenselor uși care se deschid și se închid în jurul scenei și prin care pătrund eroii, minuscule făpturi în raport cu imensitatea decorului, și care se pierd apoi în scena goală, dând măsura ridicolului lor. Apar de altfel și rezolvări expozitive, neduse până la capăt: imaginea Cartaginei în flăcări.

Cum apar personajele în această lume reinventată de Ștefanuț Iordănescu?

Domnul Gherman (Valeriu Dogaru) este singurul care capătă o coloratură concretă: securist. Ticurile și reacțiile îl demască, frustrările la care viața l-a obligat îl fac a visa schimbarea pe care o găsește sinonimă cu căsătoria, dar care nu are nimic de-a face cu iubirea. *Mătușa Cleo* (Iosefina Stoia) este femeia ajunsă la o vârstă matură, care nu știe să îmbătrânească. De aceea i se par imposibil de înțeles noile idealuri ale tinerei sale nepoate, *Gabriela* (Romanița Ionescu), care, de fapt, se dovedesc simple toane ale unei infantilități entuziaste. *Manole* (Angel Rababoc), curtezanul *Gabrielei*, este imaginea unui teribilism juvenil, creionată cu ironie. Dar, poate cel ce dă cel mai bine măsura valorii sale, este *Valer Dellakeza* în *Ogaru*, care, cu finețe, face trecerea între asumare și joc, aducând pe scenă tristețea unui Charlot îmbătrânit.

Teatrul Național Craiova – Somnoroasa aventură de Teodor Mazilu. Regia: Ștefan Iordănescu. Decoruri: Viorel Penișoară – Stegaru. Costume: Lia Dogaru. Muzica: Ildiko Fogarassy. Mișcarea scenică: Loret Enache. Distribuția: Valeriu Dogaru, Iosefina Stoia, Romanița Ionescu, Valer Dellakeza, Angel Rababoc.

Irina IONESCU

Forța unei lovituri de teatru

Răsfățat al scenei românești de după 1989, Matei Vișniec este jucat în continuare cu mult succes, chiar dacă piesele sale cu subiect politic, piesele care descriau raporturile dintre omul simplu și puterea opresantă, dintre călău și victimă, sau cele despre spălarea creierelor nu mai interesează atât de mult, cum se întâmpla în urmă cu câțiva ani.

Frumoasa călătorie... aleasă de regizorul Mircea Cornișteanu și realizată, în stagiunea trecută, la Teatrul Național din Craiova este, în consecință, o piesă complet diferită de cele menționate anterior, fiind – în esență – „o poveste de dragoste în care femeia apare... ca destin, ca iubire, ca inițiere”, după cum declară însuși autorul. Este scrisă „într-un registru

oniric, fantastic“, realist, având „însă în interior un nucleu metafizic ce izbucnește la un moment dat“. Acțiunea se desfășoară pe parcursul a nouă nopți de dragoste pe care femeia-fantasmă le oferă victimei sale înaintea misterioasei călătorii spre eternitate. Deși debutează sub semnul incertitudinii, povestea de iubire a celor doi evoluează cu forța unei adevărate lovituri de teatru spre o parabolă a ciclurilor vieții, ale morții și ale vieții, din nou, cicluri care, ni se sugerează, ușor pot fi și inversate. Nu lipsesc în doze discrete nici lirismul, nici umorul, nici încărcătura dramatică, existând astfel din plin premisele unui spectacol reușit.

Piesa este montată în două registre distincte: unul realist – preponderent și minimalist, susținut de cei doi actori distribuiți, și altul simbolic – reprezentat scenografic printr-o combinație inspirată de oglinzi și jocuri de lumini,

care soluționează imaginile poetice din final.

La nivel interpretativ nu se poate vorbi totuși decât despre niște prestații „decente, marcate accidental de nuanțe ironice, nostalgice sau chiar anecdotice.

Punctele forte rămân deci textul și finalul vizual al spectacolului, el sugerând cel mai bine dimensiunea transcendentală a poveștii, pe care Matei Vișniec o ascunde printre scenele unei piese aparent bulevardiere.

Teatrul Național Craiova – Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt de Matei Vișniec. Regia: Mircea Cornișteanu. Scenografia: Lia Dogaru. Ilustrația muzicală: Mircea Cornișteanu, Valentin Pârlogea. Distribuția: Valentin Mihali, Romanița Ionescu. Data reprezentației: 12 mai 2002.

Romanița IONESCU și Valentin MIHALI